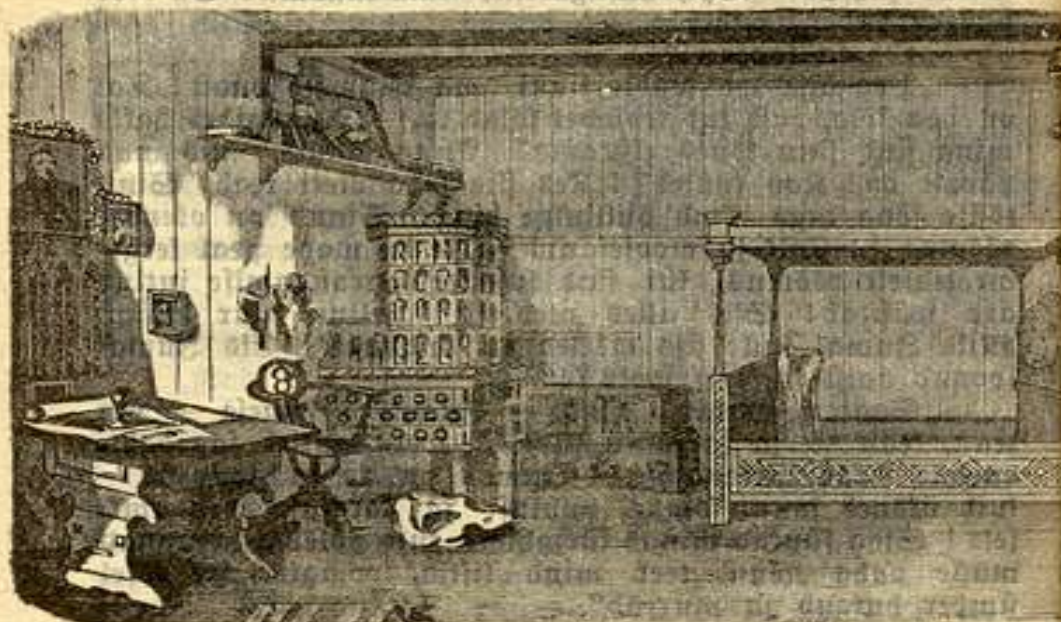

dub? Eht oled sa liig arg? Wõi loguni raste arusaa-
misega? Sina muud kui sõimad ebavoorust ja ei teagi ise
luidas see terna neitsi wälja näeb?!

„Oh Jumala heal minu südame sügawamas põhjas
— tule ettel kus sa oled?!”

„Olen ju ka mina sinu sissimine heal! Kas sina siis
sugugi ei märka, et ka mina sulle Jumalasi olen läkitat-
tud? Oi, Jumal on nii wäga mitmetesine. Ma wõin
sulle seda saladust ilmutada, saladust, millest ainult kõige

Lutheruse elutuba Wartburi lossis.

förgem mõistus suudab aru saada: Ka see, mida teie nar-
rid „kuradiks“ nimetate, ei ole muud kui tülise eht ofale
Jumalast! Kus walguft, seal warju: mõlemad peawad
maailma ülewel, jah, waata aga: — m ò l e m a d o n
J u m a l! Ka see, mis rumalad „patuks“ nimetawad, on
Jumala tahtmine. Kuule, Luther, pattu ei olegi! Lu-
ther, ma tulen sulle täna terna naise näol wõõrsiks —
Luther, sulle palutakse kardinalikübarat — Luther, tarwita
würstide mõõsa, mida nad sulle paluwad ja saa wõim-
saks ja wägewaks! Ole mees ja ära lasse parajat ilma-
pillu mõõda minna. Targad inimesed, kes find nüüd põl-

gawad, imestawad siis ja ütlewad: Waata, ega see mäe-
mehe poeg nii loguni ilma osawufeta ei olegi, on õige
kawal ja waba waim, kessel seim turjas istub, waadale
ette. Luther on ka isand ja walitseja oma enese õpetuste
üle! Waata, ta on waga, millal ta tahab, ta teeb ka
pattu, millal ta tahab! Jah, ta on wiimaks ka isand sü-
dametunnistuse üle! Ta on — nagu J u m a l!

„Sain ma find tätte?!”

Kollinaga targas piinatud mees toolilt üles ja otfts
wärisewa käega, kas mõnda riista tätte ei saaks. Ama-
riku jumal puutus talle tindipott sõrmede wahete, haaris
ta pihusse, teerutas ja wirutas ta kõigest jõust wastu
seina — kuradile päha.

„Teie olete nagu Jumal! Mõnda rääkisid sa mulle
paradiisis! Sellest tundsin ma sinu ära, sa tabeteeline
madu! Täna ei pea sinu ettewõte sul mitte lorda mi-
nemal! . . . Wõi tema tahab mind elstada minu raste
ja päha töö tallal?! Ma murren find puruks, saatanas,
see on Jumala tahtmine! Sinu pimeduseft taban ma tülft
tülfi järele maha kiskuda ja ära laotada, lunnii see pime
maailm walguft täis saab, jah, Jumalat ennast täis on! Seta
aidaku kõlgewäeline, les Issand on üle kõige. Amen!”

Sügawaste ohlades seists Martin Luther ja derus
oma otfaessft, mis bigist tülts.

Hans v. Berlepsch, lossi ülem, astus kindlal sammul
toatesse ja lutsus oma kaitsealuse ära õhtusöödgle.

1904. aasta.

Selle aasta kõige suurem sündmus on **Wene-Jaa-
pani sõda**, mis 27. Januaril Port-Arturi al mere peal
algas, kus waenlane ootamata meie laewastiku tallale
sippus, eht kül sõda weel ei olnud kuulutatud, waid üks-
nes diplomaatiline läbikäimine lõpetatud. Jaapanlane
tahab oma wõimu ja mõju alla Koreat saada, sellepärast
katsub ta Port-Arturi igatahes omale saada ja Mand-
shuriast wenelast wälja ajada. Senni on meie wäed pa-
rafu illa pidanud taganema ka mannermaal; taganemine
algas **Jalu lahinguga**, mille järele **Kintsju**, **Kait-
shou** ja **Wafangu** lahingud tuliwad ja Port-Arturi
täieline hõõseptiramine, mis juba mitu tuud wältab ja kus
jaapanlased inimeste poolest määratu suurt kahju saanud;
aga ka wenelaste kahju ei ole mitte wäikene. Millal Port-